

SADLA, v. a. 1. Pålägga och medelst bukjord befästa sadeln på en häst. *S. en häst*. I samma mening säges äfv.: *S. på*. *S. af, om*, se *Afsadla*, *Omsadla*. — *Sadlande*, n. 4. o. *Sadling*, f. 2.

SADUCE, m. 3. *S-er* kallades en sekt hos de forna Judarna, som förkastade den muntliga traditionen och icke trodde på själens odödlighet.

SAF, se *Safva*.

SAFFABUSKE, m. 2. pl. — *buskar*. En ormbunkväxt. *Osmunda regalis*.

SAFFIAN, --ån, m. sing. 1) Ett fint, af bock- eller gethudar på åtskilligt sätt beredt, på ena sidan färgadt läder, äfv. kalladt Marokäng. — 2) Rå och oraffinerad alun, som afsätter sig af den kokade alunluten. — *Ss. S-sberedning, -sfabrik, -sko*, o. s. v.

SAFFLOR, sämlör, m. sing. 1) En tistellik växt med röda blommor, hvilka torkade användas till färgning. *Carthamus tinctorius*. — 2) Färgämne, hvarmed färgas gult och rödt, och som utgöres af dessa blommor torkade. — Skrifves äfv. *Safflor*.

SAFFRAN, säffrann, m. sing. 1) En växt af fam. Iridæ, från Mindre Asien. *Crocus sativus*. — 2) Allmänt bekant krydda, som utgöres af märkena på stiftens i blommorna af tvenne afarter utaf förenämde växt. — *Ss. S-sfärgad, -sgul, -slukt, -ssmak*.

SAFFRANSBRÖD, n. 3. Fint hvetebröd, i hvars deg saffran blifvit tillblandad.

SAFFRANSFÄRG, m. 3. Saffransgul färg.

SAFFRANSPLÅSTER, n. 3. Plåster af vax, terpentin, kolofonium, ammoniakgummi, galbanum, saffran, mastix, myrrha och olibanum.

SAFIR, -ír, m. 3. En ädelsten, rent blå, stundom skiftande i grått och grönt.

SAFNING, f. 2. Safvans uppstigande i träden, om våren.

SAFRAND, såvränn, m. 3. pl. — *ränder*, eller

SAFRING, m. 2. Ring, som för hvarje år bildar sig af safva utomkring stammen af ett träd.

SAFT, m. 3. 1) Vätska, som innehåller musten och kraften i kött, växter, frukter, blommor m. m., och för hvarjehanda ändamål ur dem utdrages eller utpressas. Deraf *Kött-, Växt-, Frukt-saft*, *Citron-, Körsbärssaft*, m. m. *Pressa s-en ur en citron*. — 2) (fig.) Det innehållsrika, kärnfulla i en bok, skrift, o. s. v. — 3) Se *Safva*. — *Ss. S-full, -rik*.

SAFTA SIG, v. r. 1. Blifva saftig.

SAFTBLÅTT, n. sing. Blå saftfärg.

SAFTFÄRG, m. 3. 1) Färg, beredd af växtsaft. — 2) Färgämne, som lätt upplöses i vatten.

SAFTGRÖNT, n. sing. Grön saftfärg, som beredes af saften utaf Getapelns bär.

SAFTGULT, n. sing. Gul saftfärg.

SAFTID, sävtid, m. 3. Den tid på året, då träden safva.

SAFTIG, säftigg, a. 2. 1) Full af saft. *S. frukt. S-t kött*. — 2) (fig.) Estertrycklig, kraftig, innerlig. *S. kyss. S. stil. S. pensel*, kraft i uttrycket vid målning. — *Saftighet*, f. 3.

SAFTLÖS, a. 2. Utan saft. Brukas både i egentlig och bildlig mening. *S. frukt*. (Fig.) *S. stil*. Jfr. *Saft*. — *Saftlöshet*, f. 3. — *Saftlöst*, adv.

SAFTRÖR, n. 3. Rör hos växterna, hvaruti saften uppstiger.

SAFVA, f. ell. **SAFVE**, m. sing. Den vattenaktiga saft, som värtiden ifrån roten uppstiger i träden.

SAFVA, v. a. 1. Aftappa safvan af ett träd. *S. träd*. — V. n. (om träd) Vårtiden fyllas med safva, som uppstiger ur roten. *Träden börja s.*

SAFVIG, a. 2. Uppfylld af safva.

SAGA, f. 1. (af *Säga*) 1) Sägen, rykte, allmänt talämne. Brukas för denna bem. numera endast i vissa uttryck, såsom: *Det är en s. öfverallt*, alla menniskor tala derom. *Han har genom sina besynnerligheter gjort sig till en s. Bära syn för s.*, hafva ett utseende, som tyckes bestyrka, hvad menniskor säga om en. — 2) Historisk berättelse, historia. Säges egentligen om den gamla Isländska litteraturens historiska alster. *Ynglinga S-n. Olof d. Heliges S.* — Usträcker äfven till diktade berättelser, tillhörande samma litteratur, t. ex.: *Blomsturvala S.* — 3) Smärre diktad, vanligtvis underbar berättelse från äldre tid, af hvarjehanda innehåll, i allmänhet numera tillhörande folklitteraturen. *S-n om Luncentus, om Riddar Blåskägg. Tala om en s.* — 4) (fig.) Se *Fabel*, 4. — *Ss. Sagoskrifvare*.

SAGACITET, ---ét, f. 3. (lat. *Sagacitas*) Skarpsinnighet, skarpsynthet.

SAGESMAN, m. 3. pl. — *män*. Den, som sagt, berättat, omtalat något. *Uppgi/va sin s. Jag har en trovärdig s.*, en trovärdig person har sagt mig det.

SAGG, n. sing. Saggande.

SAGGA, v. n. 1. (frequentativ af *Säga*) Alltjemt tala, påminna om ett och samma. — *Syn. Käxa, Kälta*. — *Saggande*, n. 4.

SAGGIG, a. 2. Fallen för att sagga.

SAGO, sägo, n. sing. oböjl. 1) Födöämne, som erhålles af Sagoträdet och flera palmarters merg. — 2) Se *Sagogrön*.

SAGOBROTT, n. 3. Till våra dagar bevarad del af en saga, hvaraf det öfriga gått förloradt.

SAGOGRYN, n. 3. Gryn, beredda dels af sago, dels efterjordade af stärkelse ur batater och potates. *Hvita S.*, se *Tapioca*.

SAGOLIK, a. 2. Liknande en saga, högst underbar. *En s. berättelse, händelse*.

SAGOLITTERATUR, -----úr, f. 3. *Isländska s-en*, samtliga de gamla isländska sagorna.

SAGOPALM, f. 3. En ostindisk palmart, hvaraf det mesta sago fås. *Sagus Rumphii*.

SAGOTRÄD, n. 3. Ett trädslag på Moluckerna och andra östasiatiska öar, hvaraf sago fås. *Cycas circinalis*.

SAGOÅLDER, m. 2. *S-n*, den förhistoriska tiden, hvarom man endast af sagan har en dunkel och otillförlitlig kännedom. — *Syn. Fabelålder*.

SAK, f. 3. 1) Hvarje slags föremål, i motsats till Person. Brukas i juridisk mening äfv. om djur, men ej i dagligt tal. *Ett ord, som nyttjas både om person och s.* — *Syn. Ting*.

— 2) Verkligt föremål, verklighet (i motsats till: ord, namn, o. s. v.). *Gå från ord till s. Namnet förskräcker ofta mer än själva s-en*. — 3) (i juridisk mening) Allt hvad som kan blifva föremål för rättighet (i motsats till person). Jfr. bem. 1. — *Syn. Ting*. — 4) Se *Rättegångsmål*.

Hafva en s. vid domstolen. Göra en s. anhängig vid domstol. Vinna, afsdöma, afgöra, bilägga en s. Han har tappat s-en. Söka s. med någon, söka att komma i delo med honom. — Har sammansättningarna Rättegångssak, Tjufsak, Lifssak, m. fl. — 3) Angelägenhet, göromål. *Komma öfverens om en s. Det är, blir min s.*, det söker jag för. *Det blir er s.*, det får ni sörja för. *Det är just hans s.*, hvad han bäst